

MASARYKOVA UNIVERZITA

Fakulta sportovních studií

Katedra gymnastiky a úpolů

VÝVOJ SAMBO V ČESKÉ REPUBLICĚ

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Bc. Zdenko Reguli, Ph.D.

Vypravoval:

Martin Vetchý

SEBS

Brno, 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a na základě literatury a pramenů uvedených v seznamu použité literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena na Masarykově univerzitě v knihovně Fakulty sportovních studií a zpřístupněna ke studijním účelům.

V Jihlavě dne 17. dubna 2014

.....

Martin Vetchý

Poděkování

Děkuji PhDr. Bc. Zdenko Regulimu, Ph. D. za metodické vedení, připomínky a kritiky při vypracování mé bakalářské práce a také členům Českého svazu Sambo.

OBSAH

ÚVOD.....	6
1. CHARAKTERISTIKA SAMBO.....	7
1.1 Combat sambo.....	7
1.2 Sportovní sambo.....	7
1.3 Sebeobrana sambo.....	8
1.4 Techniky sambo	8
2. VZNIK A VÝVOJ SAMBO.....	9
3. SAMBO V ČESKÝCH ZEMÍCH.....	14
3.1 Vznik a vývoj Českého svazu Sambo	14
3.2 Vznik a vývoj Federace Sambo České Republiky	16
4. ODDÍLY SAMBO A JEJICH HISTORIE.....	18
4.1 MMA Liberec.....	18
4.2 Combat sambo Prostějov.....	18
4.3 Sportovní klub Sambo Kolín.....	19
4.4 H.P. Martial Gym Doubrava - Orlová Poruba	20
4.5 Sambo Ostrava	21
4.6 Sport Dynamo Milovice.....	22
4.7 Valetudo RK Znojmo	22
4.8 Mixed Martial Arts Team Poděbrady.....	23
4.9 Vzorová struktura oddílu sambo	24
5. REPREZENTACE SAMBO ČESKÉ REPUBLIKY.....	25
5.1 Rok 2004	25
5.2 Rok 2005	26
5.3 Rok 2006	27
5.4 Rok 2007	27

5.5 Rok 2008	28
5.6 Rok 2009	29
5.7 Rok 2010	29
5.8 Rok 2011	29
5.9 Rok 2012	30
5.10 Rok 2013	30
6. OSOBNOSTI SAMBO V ČESKÉ REPUBLICĚ.....	31
6.1 Ladislav Kohout	31
6.2 Lukáš Pilc	32
6.3 Danuše Zdeňková	34
7. ZÁZNAM O ROZHOVORU S EXPERTY.....	36
7.1 Rozhovor s Rudolfem Křížem.....	36
7.2 Rozhovor s Lukášem Pilcem.....	38
8. HYPOTÉZA VÝVOJE SAMBO V ČR Z HLEDISKA BUDOUCNOSTI.....	40
9. ZÁVĚR.....	42
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	43
Použitá literatura	43
Osobní rozhovory	43
RESUMÉ.....	45

ÚVOD

Po celém světě v mnoha zemích a kulturách se po staletí vyvíjejí různé bojové systémy. Ty byly využívány především ve válce, dále také v osobní ochraně. Jedním z takových bojových systémů je sambo. Sambo je ruský bojový systém založený na základě mnoha národních stylů, které sjednotil a obohatil o prvky asijských bojových umění profesor Oščepkov.

Jako student Speciální edukace bezpečnostních složek se v rámci vzdělávání i svého osobního zájmu zajímám o nejrůznější formy bojových umění, sportů i sebeobraných systémů. Sambo je sportem, který považuji za jeden z nejkompexnějších vůbec. Tento sport mě zaujal svou tradicí, funkčností a syrovostí. Za cíl své bakalářské práce jsem si stanovil zmapovat historii a vývoj sambo nejen ve světě, ale především na území České republiky. Když jsem se začal historií a vývojem tohoto sportu na území České republiky hlouběji zabývat, nebyl jsem schopen najít jediný zdroj informací, který by obsahoval všechny potřebné údaje o historii, principech, ale i organizacích, jejich struktuře a významných osobnostech tohoto sportů u nás. Z toho důvodu jsem se rozhodl, že ve své bakalářské práci vyhledám takové údaje a zkompletuji je do jediné publikace. V úvodu práce popíšu systém sambo z obecného hlediska, zaměřím se na rozdělení tohoto sportu, jeho pravidla, poučky a principy. Dále jsem se rozhodl věnovat se vzniku a vývoji tohoto systému, historii a životu zakladatele profesora Oščepkova. Následně se pokusím o vytvoření přehledu organizací, oddílů a osobností, které se tomuto sportu na území ČR věnovali a věnují.

V závěru vytvořím shrnutí situace sambo v České republice a následně hypotézu dalšího vývoje tohoto sportu u nás. Při vypracování bakalářské práce jsem se po telefonické domluvě osobně setkal s významnými českými osobnostmi sambo, kteří mi poskytli rozhovor a materiály, které mi pomohly ke zpracování mé bakalářské práce.

1. CHARAKTERISTIKA SAMBO

Sambo je úpolový sport, ve kterém se sjednotily sovětské národní bojové styly do jednoho nadnárodního bojového systému. Je zde využita celá řada různých úderů, kopů a techniky grapplingu - páčení, přehozy a podmety. Systém se rozděluje na tři proudy: Sportovní sambo, Combat sambo a Sebeobrana sambo. [1]

1.1 Combat sambo

Combat sambo je tradiční military systém fungující na velmi agresivním reakčním základě, které je jako všechny ostatní military bojové systémy založeno na „přežití“. Snoubí v sobě jak sportovní tak i vysoce reálné a v praxi velmi účinné techniky boje zblízka. V ruských ozbrojených složkách se Combat sambo učí policie, speciální jednotky, armáda, pohraniční služba, tajné služby i námořnictvo. [5]

1.2 Sportovní sambo

Sportovní sambo je velmi podobné modernímu judu (popř. Vale Tudo či Jiu-jitsu) s mnohem odlišnějšími pravidly a oblečením. Bojovníci jsou oblečeni do krátkých kalhot a kazajky podobné kimonu přepásané opaskem. Zápas v sambo trvá 6 minut a dohlíží na něj ústřední rozhodčí, rozhodčí na žíněnce a předseda žíněnky. Ústřední rozhodčí naznačuje gestem, který ze zápasníků získává body. Body se udělují za držení soupeře na lopatkách: za deset vteřin jsou dva body a za dvacet vteřin čtyři body. Zápasník, který dosáhne vedení o 12 bodů, se stává vítězem. Zápas ve Sportovním sambo se odehrává na kruhovém prostoru uprostřed šestiúhelníkové nebo čtvercové žíněnky. Zahajují se uvnitř středové, bíle vyznačené kružnice o průměru 1 m. Kolem zápasíště je ochranný prostor označený bledě modrou barvou. Má měkký povrch, aby se předešlo zranění, kdyby byl jeden ze soupeřů hozen mimo hlavní zápasíště. Systém Sportovní sambo rozděluje na 6 žakovských a 5 mistrovských stupňů. [2]

1.3 Sebeobrana sambo

Zájem sovětské veřejnosti o sambo vedl po II. světové válce k nutnosti přetvořit vysoce účinné, ale zároveň i nebezpečné armádní techniky do podoby vhodné pro civilní sebeobranu, kterou může používat i široká veřejnost. Z toho důvodu bylo Combat sambo upraveno na Sebeobrana sambo. [5]

1.4 Techniky sambo

Moderní bojové sambo zahrnuje prvky: juda, jiu-jitsu, boxu, karate i ostatních. Celkově je do systému zahrnuto více než 52 bojových stylů. Od Sportovního sambo se bojové odlišuje zejména používáním úderové techniky rukou i nohou a pák v postoji i na zemi. Z technik, které byly vzaty v potaz, byly vypuštěny všechny nebezpečné techniky a nakonec zbylo torso, které se z přibližně 80% technik se kryje s judo. Odmyslíme-li si formální aspekty (dříve kulatá žíněnka, trenýrky namísto dlouhých kalhot a pouze 2 barvy pásků ve funkci rozlišovacích šerp), pak by nezasvěcený pozorovatel až po delší době seznal, že nesleduje judo, nýbrž sambo. Hlavní rozdíl je v tom, že v sambo je většina způsobů nasazení škrcení považována za životu nebezpečné a počet technik škrcení je tím omezený. Zatímco v judu jsou nohy soupeře pro úchop rukou téměř nedotknutelné, v sambo jsou techniky na nohy (páky) důležitou součástí tohoto sportu. Hodové techniky jsou v podstatě totožné s judo, ale mají ruské názvy. Např. Kata guruma je Melnica, neboli Mlýn a lze ji provádět i z kleku. Je pochopitelné, že při takové podobnosti systémů bývá tentýž sportovec vystaven ve vitrině vítězů vždy dvakrát: za judo, a za sambo. [12]

Výraznou odlišností Combat a Sebeobrana sambo od Sportovního sambo je také obrana proti úderům nožem, pálkou, těžkým předmětem a také obrana proti napadení pistolí. Technika Combat sambo prošla prověrkami reálných bojových situací a dodnes nebyl vytvořen žádný lepší systém přípravy pro pracovníky ruských silových struktur. [12]

2. VZNIK A VÝVOJ SAMBO

Za zakladatele systému sambo je považován Vasilij Sergejevič Oščepkov (1892-1937). V. Oščepkov se narodil na Sachalinu, který po prohrané rusko-japonské válce v roce 1905 připadl Japonsku. Jako 14letý sirotek se tak dostal prostřednictvím pravoslavných duchovních do japonské školy v Tokiu a poté i do Kodokanu, kde studoval judo přímo u jeho tvůrce Jigoro Kano. Je však potřeba si uvědomit, že jako nejaponský student to měl v Kodokanu velice těžké. Jeho sparringové mu dávali jeho nejaponský původ tvrdě najevo. Dle dobových materiálů však patřil k oblíbenecům profesora Jigoro Kano, protože Kano se snažil o to, aby judo lidi sjednocovalo, nikoliv je rozdělovalo. I přes úskalí se Oščepkovovi podařilo nakonec získat mistrovský stupeň. Zařadil se tak k prvním čtyřem bojovníkům nejaponského původu, kteří získali mistrovský pás a stal se i prvním Rusem, který se oficiálně stal mistrem v judu. [13]

Obr. 1. V.S. Oščepkov (www.bojovky.info.cz)

V roce 1914 ukončil své studium a odjíždí zpět do Ruska, kde zakládá ve Vladivostoku oddíl juda, se kterým pak jezdí soutěžit po celém světě. Oddíl se umisťoval na soutěžích v Paříži, Londýně, ale i New Yorku. V roce 1921 se stal velitelem v Rudé armádě, ale zanedlouho odtud odešel. To se může na první pohled zdát podivné, nicméně pokud se k tomu přidá informace, že díky své znalosti japonštiny a japonských reálií byl požádán ruskou špiónážní službou NKVD, aby vstoupil do jejich služeb, pak již tento krok dává smysl. Mohl volně cestovat po asijských zemích a zároveň sbírat strategické informace. Navíc v Číně měl šanci při

svých cestách studovat wushu. Pokud necestoval, učil judo ve Vladivostoku. Později byl převeden do Novosibirsku, kde sídlil Celosvazový výbor fyzické kultury (organizace, která připravovalo sovětskou mládež na vojenskou službu, obdoba našeho Svazarmu). Zde Oščepkov prezentoval záměr vyučovat judo i v armádě a policii, jelikož se judo již začalo vyučovat ve většině západních armád. Aby prokázal, jak účinné judo je, zorganizoval ukázkou, kde následně přesvědčil všechny pozvané velitele o účinnosti juda v sebeobraně. To byl začátek šíření juda i mezi ozbrojenými složkami. Judo se začalo vyučovat a šířit prostřednictvím Dinamo klubů po celé zemi. [4]

Později byl pozván do Moskvy, kde se setkal s brigádním generálem zodpovědným za vývoj armádních systémů boje. V prosinci roku 1929 tak na jeho příkaz vytvořil dvouměsíční kurz pro vybrané členy z armády. Kurz byl postaven na těchto základech: hody, páky, údery, kopy a metody škrcení. Dále na principu obrany neozbrojeného proti ozbrojenému útočníkovi s puškou, pistolí, nožem a dalšími zbraněmi či předměty používanými v boji na blízkou vzdálenost. Metody boje holýma rukama vycházejícím z juda. [13]

Kurz byl považován za velmi přínosný a z toho důvodu se uskutečnily další kurzy, tentokrát pro velitele věznic. Základním principem Oščepkovova systému bylo "chytout, hodit a na zem zde zakončit úderem". Vzhledem k tomu, že Oščepkov byl nejen zkušeným závodníkem, ale i učitelem, viděl i slabé stránky juda. A proto se rozhodl studovat i jiné systémy boje, o které by svůj systém obohatil. Je potřeba říci, že V. Oščepkov patřil k těm studentům juda, kteří se poté, co se stali mistrem, nesnažili jen učit naučené, ale snažili se i pracovat na jeho vylepšení. Právě proto se poté vydal opět na cesty, tentokrát po zemích patřících do Sovětského svazu a studoval tam místní formy zápasů. [13]

Již v roce 1933 byly publikovány Celosvazovým výborem fyzické kultury první učebnice: "Box, vzpírání, zápas a judo". V pravidlech bylo také povoleno používat v rámci ruské formy juda také techniky finského, francouzského, amerického,

švýcarského i kavkazského zápasu bez ohledu na to, jestli jde o původní japonskou techniku či nikoliv. Tehdy se však příliš nerozlišovaly techniky použitelné pro ozbrojené složky a pro sportovní účely. K tomu došlo až o mnoho let později. Navíc V.Oščepkov cítil, že judo má příliš mnoho omezení a proto začal uvažovat o něčem, co by doplnilo mezery. Kromě svého pobytu v Japonsku, kde Oščepkov studoval jujutsu a později i Kodokan judo, procestoval také v letech 1928 až 1930 svazové republiky, kde sbíral informace o místních systémech boje. A byl to právě V.Oščepkov, a nikoliv A.A.Charlampijev, kdo položil základy sambo právě tím, že studoval techniky tatarského zápasu Kurjaš, baškirského zápasu, gruzínského zápasu Čidaoba, ázerbájdžánského systému Gjuleš, arménského Kochu, turkménských zápasu Goreš, tadžického Guštingiri, uzbeckého zápasu Kuraš, jakutského Kopsacaj, bucharského Agtaš a moldavského Trynty. [12]

Obr. 2. Oščepkov, Charlampijev, Vasiljev a další (www.bojovnik.cz)

Do sambo kromě systému samotného zařadil Oščepkov i kondiční přípravu a tak například převzal některé techniky od západních fyzioterapeutů a také od švédského systému kondiční přípravy. Také zavedl pravidelné lékařské prohlídky závodníků, aby předešel zdravotním potížím. Kromě místních forem zápasu studoval Oščepkov později i anglický a francouzský box, finský zápas, americký volný styl, švýcarský zápas, ale i například perský zápas. Jeho hlavním cílem bylo najít hody, které by šlo aplikovat do sebeobrany. V té době však již Oščepkov nebyl jediný, kdo se tomuto věnoval. Pomáhali mu jeho studenti, jako například V.G.Kuzovlev, V.V.Sidorov, N.M.Galkovskij, I.V Vasiljev, R.A.Školnikov, A.A.Charlampijev. Tito pokročilí studenti vyučovali nejen v Moskvě, ale i v Leningradu. Postupně se tato ruská varianata juda začala vyučovat na více než 22 univerzitách po celém SSSR.

Oščepkov šel ale ve vývoji systému ještě dál, kdy se soustředil také na sportovní variantu systému a proto vytvořil pravidla soutěže, výše zmíněné pravidelné lékařské prohlídky, kondiční přípravu, atd. Nicméně stále to ještě nebylo výsledné sambo, jak jej známe nyní. [13]

V pozdějších letech Oščepkov organizoval sportovní utkání mezi jeho studenty a představiteli stylů, ze kterých čerpal, aby ověřil efektivitu nově vznikajícího systému. Fakt, že jeho studenti pravidelně vítězili, ho utvrzovalo ve skutečnosti, že se systém vyvíjí správným směrem. Judo se tak stávalo pouze jedním z mnoha zdrojů, pro vývoj nově vznikajícího systému. V šedesátých letech minulého století Donn F. Draeger, americký zápasník a význačná osobnost bojových umění, napsal o sambo "Sambo již překonalo judo. Rusové studovali judo velice rychle. Je nesmírně důležité říci, že zápasník sambo po 4 – 6 měsících studia byl schopen úspěšně bojovat i proti judistovi, držiteli 4.danu." [13]

V. Oščepkov byl v roce 1935 zatčen, obviněn z velezrady a špionáže na základě faktu, že cestoval do zahraničí a měl v zahraničí i přátele a transportován do gulagu, kde zemřel ve svých 44 letech. Rehabilitován byl až následně v sedmdesátých letech. Právě z toho důvodu některé zdroje uvádějí jako zakladatele systému sambo ne Oščepkova, ale právě jeho žáka A.A. Charlampijeva. Na příkaz Stalina mělo být jméno V. Oščepkova vymazáno z historie. V té době bylo již sambo nazýváno "sovětským volným stylem". [13]

Nicméně právě A.A. Charlampijev následně rozpracoval metodicky sambo tak, aby byla jasná pravidla, didaktika, atd. Dá se tedy říci, že oba přispěli velkým dílem k podobě sambo, jak jej známe nyní. Dne 16. listopadu 1938 poté A.A. Charlampijev ve spolupráci s Celosvazovým výborem fyzické kultury vydal usnesení o zápasu sambo, jeho pravidlech a stupních soutěží. [12]

Další osobností sambo je V. Spiridonov, který se s Oščepkovem seznámil prostřednictvím jeho nadřízeného, který byl Oščepkovovým studentem juda ve Vladivostoku. Oba dva pak paralelně pracovali na svých systémech boje s tím, že V. Spiridonov se snažil o propojení Jiu-jitsu, boxu, zápasu, savate, šermu a střelby.

Spiridonov odmítal využití sportovní varianty sambo pro služební účely. Dle něho sport má tolik omezení, díky kterým nelze tyto systémy využít, protože vyvíjejí špatné návyky u studentů. Nicméně Oščepkův systém nezavrhoval úplně, protože oceňoval schopnost borců se rychle zorientovat v rychle se měnící situaci, jejich kondiční přípravě, drilech na rozvoj načasování technik, vzdálenosti, apod. Byl to právě Spiridonov, kdo vytvořil první verzi Combat sambo pro ozbrojené složky. V.A.Spiridonov preferoval spíše tvůrčí přístup než slepé dodržování pouček. [12]

Následně na metodice zapracoval V.P.Volkov, který absolvoval školu jak Spiridonova, tak i Oščepkova a podařilo se mu do sambo dostat to nejúčinnější z obou stylů. V roce 1940 byla vydána objemná učebnice „Kurz sebeobrany beze zbraně – Sambo“. Tato učebnice se poté stala základní pomůckou při vzniku Sebeobrana sambo. [13]

3. SAMBO V ČESKÝCH ZEMÍCH

Historický vývoj sambo v České republice se odvíjí od vzniku dvou organizací, které tento sport do České republiky přivedli a dále mu zde založily pevné základy. Tyto organizace jsou Federace Sambo České republiky a Český svaz Sambo. Tyto dvě organizace vznikly po roce 2000, kdy nejprve fungovaly současně paralelně, následně se spojily a po několika letech opět rozdělily.

3.1 Vznik a vývoj Českého svazu Sambo

Za založením Českého svazu Sambo stojí osobnost českého judistického reprezentanta a v současné době starosty města Milovice pana Lukáše Pilce. Lukáš Pilc působil jako judista v mládežnických kategoriích oddílu TJ Baník Karviná Judo, kde kolem roku 1994 dosahoval pravidelných medailových umístění na mistrovství České republiky v Judo. Jeho zájem o judo a snaha o neustálý sportovní posun v daném sportu vedla k navštěvování zahraničních tréninkových kempů a to zejména ve státech východní Evropy. Při soustředěních zejména v Ruské federaci se začal postupně seznamovat s ruským národním bojovým sportem - sambo. Tento sport Pilce a další reprezentanty ČR naprosto okouzлил, nejen svou podobností k judu, ale také jeho komplexností a možnostmi reálného užití v oblastech sebeobrany a fyzického rozvoje. Pilc a další reprezentanti juda se začali zabývat sambo i po návratu do České republiky. Jejich prvotní myšlenkou bylo využít sambo jako doplňkový sport k judu, kterému se věnovali na vrcholové úrovni. V průběhu několika let ovšem jejich zájem o sambo začal převládat nad judem a v roce 2000 vznikla myšlenka založení Českého svazu Sambo a tím také položení pevných základů pro tento sport na území České republiky. Pilc věděl, že pokud má svaz Sambo fungovat na reálné úrovni, je nezbytné jeho uznání Světovou Federací Sambo FIAS. V roce 2001 byl Český svaz Sambo po několika žádostech a urgencích skutečně uznán Federací FIAS a pod svá křídla si ho také vzal Český svaz tělesné výchovy. Spolupráce s ČSTV měla zajistit propagaci sportu v České republice, širší zájem mládeže o sambo a také zajištění státních příspěvků pro vytvoření vhodných sportovišť a oddílů. [6]

Obr. 3. Český svaz Sambo (www.czech-sambo.cz.cz)

V roce 2004 se Český svaz Sambo spojil s druhou organizací zabývající se tímto sportem na území ČR a to s Federací Sambo České republiky. Důvodem spojení těchto organizací byla i přes existující vzájemnou rivalitu snaha o propagaci sportu nejen na tuzemské scéně, ale také o vytvoření reprezentace ČR. Od roku 2004 má Česká republika stálou a fungující reprezentaci, která okamžitě po založení dosahovala úspěchů na mezinárodní úrovni. [6]

V roce 2006 po několika letech spolupráce došlo k odtržení Českého svazu Sambo od Federace Sambo ČR, kdy důvodem byla neshoda ve způsobu nakládání s prostředky, ve formě školení českých trenérů a rozhodčích v zahraničí a ve způsobu výběru reprezentantů. [6]

Český svaz Sambo se po odtržení věnoval pod vedením prezidenta Lukáše Pilce organizováním turnajů na území ČR, kdy jedním z důvodů byla propagace sambo. V roce 2008 byl uspořádán první ročník mezinárodního turnaje sambo Milovický gladiátor 2008. Zde se střetla pod záštitou Českého svazu Sambo česká špička sambo a MMA (Mix Martial Arts) s reprezentací Ruské federace. Za Českou republiku nastoupili Aleš Ježíšek 74kg MMA, Petr Vojtek 74kg Combat sambo, Tomáš Kužela 84kg MMA, Kamil Štěpančík 82kg Combat sambo, Ladislav Žák 90kg MMA, Marcel Bubeník 90kg Combat sambo, Tomáš Muszynski 100kg MMA, Martin Brejcha 100kg Combat sambo, Jan Paldus +100kg Combat sambo, Pavel Botka +100kg MMA, Michal Bittner +100kg MMA. Proti reprezentantům ČR v barvách Ruské federace nastoupil například Vladimír Vladimirov, Aleksej Gagarin, Sergej

Chramov nebo Slava Vasylevsky, všichni mnohonásobní mistři Evropy a také světa v Combat a Sportovním sambo. Celkem 10 vzájemných klání české špičky s ruskou skončilo výsledkem 0:10 pro Ruskou federaci. Tento výsledek ukázal nejen Českému svazu Sambo, že rozdíl mezi úrovní sambo v České republice a v zemi původu tohoto sportu je stále obrovský. Následkem toho bylo vyslání většího množství českých trenérů za účelem vzdělávání se do sambo gymů v Ruské federaci. [6]

Samotný první ročník Milovického gladiátora byl pro Český svaz Sambo obrovským přínosem i z důvodu, že záznam z turnaje byl poprvé vysílán Českou televizí. Tím došlo k první skutečné mediální propagaci tohoto sportu na českém území. Z toho důvodu se Český svaz Sambo podílel i na uskutečnění se Combat Sambo Gladiátora 2009, kdy tento mezinárodní turnaj proběhl pod záštitou ČSS v Praze. [6]

Od roku 2006, kdy došlo k rozdělení Českého svazu Sambo a Federace Sambo ČR, má každá organizace vlastní reprezentaci a také svého reprezentačního trenéra. Čeští reprezentanti mají možnost startovat střídavě za obě organizace, z toho důvodu jsou reprezentační soupisky obou organizací v podstatě totožné. Český svaz sambo se od chvíle, kdy se obě organizace rozdělily, zaměřil především na vybudování mládežnické základny sportu na území ČR vznikem oddílů. [6]

3.2 Vznik a vývoj Federace Sambo České Republiky

Vznik Federace Sambo České republiky se datuje na 20. dubna roku 2004, kdy byla federace založena současným prezidentem federace panem Ladislavem Kohoutem a Pavlem Gorodonovem v Liberci. Ladislav Kohout je jednou z nejzásadnějších postav českého sambo. Jedná se o stávajícího prezidenta Federace Sambo České republiky, kdy současně zastává také funkci reprezentačního trenéra. Tento zkušený judista pocházející ze slavné liberecké judistické školy v začátcích sambo v ČR neváhal využít schopností českých judistů právě v sambo, kdy tito zde dosahovali prvních mezinárodních úspěchů na zahraničních turnajích. Sám opakovaně reprezentoval ČR na Mistrovství světa Sambo veteránů, kde dosáhl vynikajících výsledků. [7]

Federace Sambo České republiky byla na kongresu federací FIAS (světová organizace) a EFS (evropská organizace), který proběhl v květnu 2004 v Litvě, oficiálně přijata. Bezprostředně po jejím přijetí vznikla reprezentace České republiky, která od roku 2004 dosahovala pravidelných úspěchů na mistrovství světa i evropy sambo a Combat sambo. [7]

Ve stejném roce se Federace Sambo České republiky spojila s Českým svazem Sambo, kdy jejich spolupráce trvala pouze dva roky. [6]

Obr. 4. Federace Sambo České republiky (www.sambo-federace.ic.cz)

Od odloučení Federace Sambo a Českého svazu Sambo se každá organizace vydala vlastní cestou, kdy Federace Sambo České republiky se zameřila především na fungování reprezentace sambo, Český svaz se vydal spíše cestou vytvoření mládežnické základny toho sportu prostřednictvím oddílů. Současná situace ve federaci je taková, že po zákonných změnách ve financování sportu v ČR se federace dostala do potíží, jako velké množství dalších sportovních organizací. Z toho důvodu se v 2012 neuskutečnil ani jeden z plánovaných závodů na území ČR, který by federace pořádala. Dále došlo k odchodu několika členů vedení SFČR, na což federace reagovala reorganizací výboru. Tyto změny mají za cíl zlepšení situace a rozvoje sambo v ČR. [7]

4. ODDÍLY SAMBO A JEJICH HISTORIE

V České republice je několik oddílů, kde se vyučuje sambo. Žádný z nich se nevěnuje pouze tomuto sportu, většina má zařazené sambo v širší nabídce, často související s výukou MMA.

4.1 MMA Liberec

MMA klub Liberec působí v bývalém areálu Intex od listopadu roku 2010, klub založili tři partneři, David Haring, Jaroslav Musil a Ota Frühauf. Ti založili klub s cílem nabídnout komplexní trénink v oblasti smíšených bojových umění v Liberci. Klub je určen jak pro muže, tak ženy a děti všech věkových kategorií. V klubu se vyučuje jak MMA, tak Combat a Sportovní sambo. Kromě výuky sambo a MMA je zde možnost pro zájemce také zvýšit si fyzickou kondici, procvičit motoriku těla a koordinaci pohybů, relaxační techniky a strečink. Combat a Sportovní sambo v MMA Liberec vyučuje trenér Jaroslav Musil. Klub je členem Federace Sambo České republiky od roku 2011. [14]

Jaroslav Musil - hlavní trenér oddílu

MMA Liberec

Tanvaldská, areál Intexu

46311 Vratislavice nad Nisou

IČO: 22844872

4.2 Combat sambo Prostějov

Oddíl tradičního ruského sambo se řadí mezi nejmladší úpolové oddíly vzniklé v okrese Prostějov. Oddíl byl zaregistrován v roce 2009 mezi oddíly Českého svazu Sambo. Zakladatelem oddílu je jeho současný předseda Milan Ejem, který je spolu s hlavním trenérem Mgr. Valentinem Panfilim pevným realizačním jádrem oddílu.

Trenér Panfili je opravdovým odborníkem ve svém oboru, o čemž vypovídá i fakt, že již ve svých 10 letech začal se cvičením sambo v rodném Rusku. Dále je bývalým reprezentantem někdejšího sovětského svazu a také závodníkem prostějovského oddílu Combat sambo. Hlavní prioritou trenéra je výchova mládeže, dále zvyšování kondice, dosahování nejlepších výkonů v soutěži a dostat své svěřence do reprezentace sambo České republiky. Tento cíl se podařilo realizovat, když byli v roce 2011 zápasníci klubu poctěni reprezentací ČR na juniorském Mistrovství Evropy a v roce 2012 reprezentovali ČR na Mistrovství světa. Cvičení v klubu je také zaměřeno na zvyšování celkové výkonnosti, přípravu na vrcholovou soutěž a sebeobranu jako celek. Zápasníci klubu získali od začátku svého působení také řadu vynikajících umístění na mezinárodních turnajích, kterých se každoročně hojně zúčastňují. Tréninky probíhají denně pro všechny věkové kategorie ve vhodných vyčleněných prostorách prostějovské tělocvičny. Oddíl má vlastní webové stránky a také stránky na sociální komunikační síti Facebook. Dále klub pořádá každoročně pro své svěřence letní a zimní soustředění, které slouží jako prostředek regenerace po náročném přípravném a závodním období. Letní soustředění probíhá v zahraničí, zejména v Německu a zimní soustředění v obci Ludvíkov v oblasti Jeseníků. [7]

Mgr. Valentin Panfili - hlavní trenér oddílu

Combat Sambo Prostějov

Domamyslická 204/126

79604 Prostějov, Domamyslice

IČO: 26566133

4.3 Sportovní klub Sambo Kolín

Sportovní klub Sambo Kolín je nejstarším sambo oddílem v České republice. Jeho založení je datováno na duben roku 2004. Oddíl trénuje společně sambo a judo. Vedou jej Pavel Horák a Josef Musil, který je rovněž předsedou oddílu, asistují jim Jan Musil a Aleš Dostál. Od roku 2005 se stal oddíl členem Českého svazu Sambo, který by měl všechny sambo kluby zastřešovat. V roce 2003 se Josef Musil a v

Čechách trvale žijící sambista Igor Šašurin zúčastnili mistrovství světa v ruském Krasnojarsku. Po návratu do Česka se domluvili, že podniknou kroky vedoucí k založení Sportovního klubu sambo Kolín. Sportovní klub sambo Kolín uspořádal po svém vzniku v kolínské sportovní hale BIOS otevřený okresní přebor města Kolína v sambo a Combat sambo. Dále se zde konal též turnaj v grapplingu. Obzvláště v případech sambo i jeho tvrdší podoby Combat sambo šlo o jednu z prvních propagací toho sportu na území České republiky. O rok později proběhl 2. městský přebor a nově i 1. okresní přebor. Na scéně se objevují též combat sambisté a jako hosté v turnaji závodníci v grapplingu. Zápasníci klubu získali od začátku svého působení také řadu vynikajících umístění na mezinárodních turnajích. Velký podíl na úspěších má především sloučení sambo školy s tradiční judo školou, která má a měla v Kolíně obrovskou historii. Kolín lze právem považovat za baštu českého sambo. [10]

Josef Musil: hlavní trenér oddílu

Sportovní klub sambo Kolín

Vávrova 814

28002 Kolín

IČO: 26540037

4.4 H.P. Martial Gym Doubrava - Orlová Poruba

Oddíl v Orlové Porubě se zaměřuje na trénink bojových umění a sportů. Škola navazuje na oddíl s několikaletou tradicí, jenž má na svém kontě mnoho vavřínů z domácích a světových soutěží. V počátcích se klub věnoval praktické sebeobraně a tradičním bojovým uměním, postupně se rozšiřovala základna a činnost klubu se rozvíjela dalšími směry. Od roku 2007 se klub začal věnovat sambo, především se zde vyučuje Sportovní a Combat sambo. Dále přibyla výuka MMA, grapplingu a kickboxingu. Oddíl se soustředí na výuku sportovní disciplín, převážně fullkontakt ale také sebeobrana a tradiční bojová umění. V oddílu vyučují kvalifikovaní trenéři pod vedením hlavního trenéra a spoluzakladatele oddílu pana Jana Palduse, který je trenérem II. Třídy sambo, dále rozhodčím II. Třídy sambo a trenérem II. Třídy UK.

Oddíl se dále zabývá pořádáním sportovních klání, galavečerů a budoshow. H.P.M.G. je členem Pszczyńskiej Akademii Bojowych Umień a Polské federace východoasijských bojových umění a sportu, České federace Sambo a Českého svazu fullcontactu. [15]

Ing. Jan Paldus - hlavní trenér oddílu, trenér II. Třídy Sambo

H.P. Martial Gym

B.Němcové 852

735 14 Orlová Poruba

IČO: 22664874

4.5 Sambo Ostrava

Oddíl Sambo Ostrava je jedním z nejúspěšnějších klubů v České republice, který vedou dvě osobnosti sambo na české scéně, pan Miloš Bosák a hlavní trenér Robert Škarpa. Oddíl je členem Českého svazu Sambo a také je registrován u České Unie Bojových Umění. Všichni trenéři mají oficiální certifikát Světové federace FIAS, kromě sambo provozují kurzy sebeobrany, školení profesionální sebeobrany pro bezpečnostní agentury, soustředění a semináře pro sportovce a širokou veřejnost. Miloš Bosák se také již několik let angažuje u českých reprezentačních družstvech, se kterými dokáže z vrcholných šampionátů přivážet medaile. [16]

Robert Škarpa - hlavní trenér oddílu

Sportovní klub Sambo Ostrava

Jaroslava Misky 66/3

700 30 Ostrava

IČO: 26674840

4.6 Sport Dynamo Milovice

Oddíl Sport Dynamo Milovice je klubem, ve kterém pod vedením hlavního trenéra a mnohonásobného reprezentanta ČR v sambo a judu Lukáše Pilce vyrůstá silná mládežnická základna juda a sambo na našem území. Tréninky probíhají pravidelně každý týden v Milovickém gymu, kde má oddíl nově vybudovanou tělocvičnu. Oddíl má mládežnickou i dorosteneckou základnu a pravidelně se zúčastňuje soutěží organizovaných Českým svazem Sambo. Založení klubu je datováno na rok 2003. Prioritou oddílu je práce s dětmi od útlého mládí. Kromě početné mládežnické základny má klub také dvě desítky mužských závodníků. Motto klubu zní „Zdraví duch, sebekontrola a jednání s rozmyslem se může stát velikou výhodou v dospělosti,„. Sport Dynamo Milovice je členem Českého svazu Sambo. [6]

Lukáš Pilc - prezident, hlavní trenér oddílu, II. Dan, trenér III.třídy

Petr Fiala - trenér

Sport Dynamo Milovice

Dětská 359/1,

289 23 Milovice

IČO: 26644801

4.7 Valetudo RK Znojmo

Klub Valetudo - RK Znojmo byl založen bratry Křížovými, českými reprezentanty v judu, sambo a mma. Oddíl se zabývá trénováním mma, sambo a thajského boxu. Tréninky probíhají každý den v týdnu, trenérem je Petr Kuchařík a hlavním trenérem úspěšný český reprezentant v sambo a Combat sambo Rudolf Kříž. Klub pořádá každoročně také klubový galavečer Gladork Arena, který je pořádán pro širší veřejnost. Oddíl disponuje vlastnictví zcela nově vybudovanou tělocvičnou. Klub je členem Českého svazu Sambo. [8]

Rudolf Kříž - hlavní trenér oddílu

SK Valetudo - RK Znojmo

U Obří hlavy 7

66902 Znojmo

IČO: 22855513

4.8 Mixed Martial Arts Team Poděbrady

Prvotní myšlenkou zakladatelů MMA Poděbrady Lukáše Blažka a Tomáše Čerycha bylo zřízení tělocvičny pro vlastní potřebu s možností trénování dle volného času. V roce 2010 se ke stálým návštěvníkům začali připojovat další zájemci a v témže roce je založen klub MMA Team Poděbrady o.s.. Oddíl má na svém kontě mnoho titulů jak z Mistrovství České Republiky v grapplingu tak také v Combat sambo. Klub má stále zápasníky MMA, kteří se pravidelně účastní Galavečerů MMA a velice kvalitně reprezentují oddíl. Zakladatelé oddílu v minulosti obsadili např. druhé místo z MS v Combat Sambo v roce 2003 a 2005. Klub má také nejvíce vítězství v součtu pro MČR v Grapplingu družstev. Prioritou oddílu je snaha vychovávat mladé zápasníky již od 5-ti let. I díky obrovským zkušenostem pana Blažka a Čerycha z tuzemských a mezinárodních soutěží v Combat sambo lze považovat MMA Poděbrady za líheň mladých talentů sambo v České republice. Oddíl je členem Českého svazu Sambo. [17]

Lukáš Blažek - trenér oddílu

Tomáš Čerych - trenér oddílu

MMA-PDY o.s.

Budovcova 429/III

290 01 Poděbrady

IČO: 22872035

4.9 Vzorová struktura oddílu sambo

Každý oddíl jakéhokoliv bojového sportu by měl mít pevně danou strukturu, která bude dohlížet na chod oddílu. Nejvyšší sférou struktury by mělo být vedení oddílu, jedná se o výbor, kde zasedají předseda oddílu, místopředseda oddílu, hlavní trenér, trenéři mládeže a dále např. kapitán závodníků. Další sférou jsou trenéři oddílu, bývají zde trenéři přípravky, žáků, dorostu, juniorů a dospělých. Tato sféra dohlíží na fyzický a psychický vývoj závodníků, od mládeže až po dospělé závodní kategorie. Její činnost je také velmi důležitá, klíčová. Třetí sférou jsou závodníci, zde se nachází sambisté od nejmladších až po seniory. Pro každý oddíl sambo je velice důležitá široká mládežnická základna, pokud se klub soustředí na práci s mládeží, schopnosti a zkušenosti mladších závodníků plně zhodnotí v jejich dorosteneckém a juniorském věku.

5. REPREZENTACE SAMBO ČESKÉ REPUBLIKY

Prvotní zmínka o reprezentaci ČR se datuje na rok 2003, tehdy se české družstvo poprvé zúčastnilo soutěže v Combat sambo. Družstvo tehdy nebylo ještě pod záštitou Svazu či Federace Sambo, obě organizace byly založeny až po roce 2003. V roce 2003 se ve Francii konalo mistrovství světa Combat sambo mezi policisty. Jednalo se o první účast českých sambistů jako výpravy, kdy na tomto turnaji vybojoval Radim Chmelka bronzovou medaili, ta byla vůbec první medailí do sbírky českých sambistů. [11]

5.1 Rok 2004

V roce 2004 probíhal kongres celosvětové federace FIAS a evropské federace EFS, kde se rozhodlo o přijetí Federace Sambo České Republiky. Po přijetí Federace Sambo České Republiky byla za podpory Českého svazu Sambo založena v roce 2004 oficiální Reprezentace Sambo ČR. Hlavním trenérem reprezentace je stávající prezident Federace Sambo České Republiky pan Ladislav Kohout, dalšími trenéry jsou paní Danuše Zdeňková a pan Lukáš Pilc. V téže roce se konalo Mistrovství Evropy v sambo a Combat sambo v Litevsku, kde české národní družstvo již jako oficiální Reprezentace Sambo ČR získalo bronzovou medaili v Combat sambo a to v kategorii do 90 kg zásluhou Lukáše Blažka. [10]

Celosvětová federace sambo FIAS se v červnu 2004 rozhodla, že umožnit Federaci Sambo České Republiky hostit dvě nejdůležitější mistrovství a to mistrovství světa v Combat sambo a Světový pohár sambo. Po dobu pěti dnů, od 16. až do 21. června uvítala Praha 150 nejlepších sportovců světa, z celkově 15 zemí. Národní mužstvo České Republiky tentokrát díky své ohromné snaze vybojovalo tři bronzové medaile v Combat sambo, byli to Radek Čermák v kategorii do 82 kg, Lukáš Blažek v kategorii do 90 kg a Pavel Nohýnek v kategorii nad 90 kg. Dále získala česká reprezentace jednou stříbrnou a bronzovou medaili na Světovém poháru sambo, kdy Michal Kutač obsadil druhé místo v kategorii do 74 kg a Milan Tomeš obsadil třetí místo v kategorii do 90 kg. [10]

V říjnu 2004 se česká reprezentace zúčastnila Mistrovství světa juniorů sambo v Taškentu v Uzbekistán. Na tomto mezinárodním turnaji se dařilo především českým juniorkám, Alena Eiglová obsadila skvělé 1.místo, Iva Šnitrová 3.místo a Michaela Dostálová 5.místo. Vše pod vedením trenérky paní Zdeňkové. V září se konalo Mistrovství světa v sambo v Moldávii, kde vybojovala stávající trenérka reprezentace Danuše Zdeňková bronzovou medaili. Mistrovství se zúčastnila i Cecílie Jeníčková a Simona Swaczynová, kdy obě obsadily sedmé místo, každá v jiné váhové kategorii. [10]

5.2 Rok 2005

V roce 2005 se již plně fungující reprezentace zúčastnila několika mezinárodních turnajů. Nejprve se v únoru pod vedením paní Zdeňkové zúčastnila Mistrovství Evropy Sambo v řecké Thessaloniki, kde obsadila 2.místo Monika Bakayová, 3.místo Lucie Blehová a 3.místo Miloslav Bosák. Členem výpravy byl také sambista Radim Chmelka a Klára Tesařová, oba bez medailí. V březnu se reprezentace zúčastnila MT OPEN Holand v sambo holandském Ommenu, kde Cecílie Jeníčková, Jana Kubínová a Miroslav Tamáš obsadili skvělé první místo. Michaela Dostálová, Helena Spilková a Radek Valenta získali stříbrné medaile. Vedoucím reprezentace byla opět trenérka Zdeňková. Na MT v sambo juniorů v estonském Talinu se pod vedením pana Bosáka umístili Ondřej Králík a Jakub Jaroš na stříbrných stupních, každý v jiné váhové kategorii. V dubnu roku 2005 se konalo Mistrovství Evropy v sambo v zemi původu, konkrétně v Moskvě. Zde v konkurenci naprosté světové špičky obsadila Danuše Zdeňková 1. místo, které bylo jedním z největších úspěchů českých sambistů vůbec. Vynikající 5. místo obsadila Helena Spilková a 7. místo Cecílie Jeníčková. Čeští sambisté se na medailových pozicích neumístili. V květnu následovalo Mistrovství Evropy v sambo kadetů a juniorů v Černé hoře. Zde se Jana Kubínová, Lucie Blehová, Simona Vokurková a Petra Žibritová umístily shodně na bronzových příčkách. Mistrovství se dále zúčastnili Monika Bakayová, Michaela Dostálová, Ladislav Bakay, Ondřej Králík a Jakub Jaroš. Českou výpravu vedl hlavní trenér reprezentace Ladislav Kohout. [11]

V září roku 2005 pořádala Federace a Svaz sambo ČR Mistrovství Evropské unie v Milovicích. Na tomto mezinárodním turnaji se skvěle umístila celá řada českých reprezentantů. Česká výprava získala šest zlatých medailí, pět stříbrných a patnáct bronzových medailí. Vedení reprezentace se ujal pan Lukáš Pilc, prezident Českého svazu Sambo. V říjnu se Ladislav Kohout účastní Mistrovství světa v sambo Masters - veteránů, kde obsadil vynikající 3.místo. Rok 2005 byl pro českou reprezentaci velice úspěšný, stálá situace umožnila i několik zahraničních soustředění české reprezentační špičky a to například v ukrajinském městě Feodesia na Krymu. [11]

5.3 Rok 2006

V březnu roku 2006 se česká výprava zúčastnila Světového poháru Memoriál Harlapiev v sambo a Combat sambo v Rusku. Na tomto prestižním turnaji obsadila Jana Tobolo 5. místo a Simona Vokurková 7. Místo. Lukáš Pilc, Lukáš Blažek, Tomáš Čerych a Felix Čapek se neumístili. V září se konalo Mistrovství Evropské Unie v řecké Thessaloniki, kde Lukáš Mládek získal zlatou medaili a Simona Vokurková bronzovou medaili. Na Mistrovství světa kadetů a juniorů v ruské Moskvě obsadila Lucie Blehová 3. místo, Petra Žibritová 5. místo, Simona Vokurková a Jakub Jaroš 7. místo. [10]

Česká reprezentace byla vyslána na Mistrovství světa v sambo a Combat sambo, které se konalo v listopadu roku 2006 v bulharské Sofii. Na tomto turnaji obsadily velice úspěšné české sambistky Simona Vokurková a Jana Tobolová vynikající 5. místo, Tomáš Muller obsadil 13. místo. Českou výpravu vedl hlavní trenér Ladislav Kohout. Koncem roku 2006 došlo k ukončení vzájemné spolupráce Federace Sambo České Republiky a Českého svazu sambo. [11]

5.4 Rok 2007

Začátkem roku 2007 se konal v únoru v Moskvě Světový pohár Memoriál Harlapiev v sambo a Combat sambo, zde se české výpravě příliš nedařilo a výsledkem

bylo 12. místo Lukáše Kmece a Ondřeje Kmece. Výpravu vedl hlavní trenér reprezentace Ladislav Kohout. Výprava v obdobném složení se v březnu zúčastnila Open Holand v sambo v holandském Ommenu, kde bratři Kmecovi získali oba zlaté medaile, jejich sestra Veronika Kmecová obsadila skvělé 3. místo. Doprovodem výpravy byl i otec reprezentantů Ondřej Kmec st.. V březnu se také zúčastnila česká výprava Mistrovství Evropské Unie v estonském Talinu, zde získal Richard Šeděnka zlatou medaili, Jakub Švec stříbrnou medaili a Jana Tobolová, Simona Vokurková a Jana Kubínová získaly bronzové medaile. [10]

Česká výprava pod vedením trenéra Kohouta se zúčastnila Mistrovství Evropy v sambo a Combat sambo, které pořádalo bulharské město Pravezc v dubnu roku 2007. Zde obsadila Lucie Blehová 3. místo, Jana Tobolová a Lukáš Kmec shodně 5. místo a Ondřej Kmec slušné 7. místo. Reprezentace také zabojovala na Mistrovství Evropy kadetů a juniorů v sambo v lotyšské Liepajae, kde Jana Kubínová získala jedinou medaili výpravy, a to bronzovou. Petra Žibritová a Richard Králík obsadili 5. místo a Jakub Švec obsadil 7. místo. Na Mistrovství světa v sambo a Combat sambo, které se konalo v listopadu roku 2007, se dostavila naprostá světová špička. Na takto prestižním turnaji obsadil skvělé 3. místo Kamil Chrobák, zajímavé a vynikající bylo také 5. místo Andre Reinderse, který je v české špičce MMA organizace GCF. Lucie Blehová v ženských kategoriích 5. místo, které bylo také velkým úspěchem. [10]

5.5 Rok 2008

S rokem 2008 přichází úpadek reprezentace ČR, zájem o reprezentování České republiky v tomto sportu upadá, odrůstá silná generace, která v předchozích letech pravidelně obsazovala medailové příčky na světových i evropských turnajích. Velká část reprezentantů se sambo končí úplně, část přechází na alternativní a moderní bojové sporty - MMA či BJJ nebo se vrací k původnímu judu. [11]

V témže roce se konal první ročník mezinárodního turnaje sambo Milovický gladiátor 2008. Turnaj pořádal Český svaz Sambo, na turnaji nastupují reprezentanti ČR, proti kterým v barvách Ruské federace nastupuje naprostá špička ruské mužské reprezentace. Celkem 10 vzájemných klání české špičky s ruskou skončilo výsledkem

0:10 pro Ruskou federaci. Veškeré zápasy byly v mužských váhových kategoriích. Výsledek byl zcela jasný. [11]

5.6 Rok 2009

V roce 2009 se česká výprava zúčastnila Mistrovství Ruska v Combat sambo v ruském Kstovu. Za ČR nastoupil na mistrovství český reprezentant Patrik Kincl, dále se turnaje zúčastnilo vedení Českého svazu sambo Lukáš Pilc a ing. Alexandr Khrapak. Na turnaji nastoupila špička ruského sambo a v těžké konkurenci se Patrik Kincl neumístil na předních příčkách. Turnaje se mimo jiné zúčastnila i legenda tohoto sportu, neporažený bojovník MMA organizace UFC Fedor Emelianko. [10]

V roce 2009 je česká reprezentace opět přímo konfrontována s reprezentací Ruska na Combat Sambo Gladiator 2009. Čeští zástupci bohužel prohráli opět po vzoru předešlého ročníku v Milovicích v poměru 0 : 10. [10]

5.7 Rok 2010

V roce 2010 se česká špička vypravila na Mistrovství světa v Combat sambo, které se konalo v hlavním městě Ukrajiny Kyjevě. Za českou republiku nastoupili Rudolf Kříž a Lukáš Tureček, kdy oba reprezentanti se věnují především MMA. Rudolf Kříž obsadil skvělé 3. místo v kategorii 95 kg, Lukáš Tureček obsadil velice slušné 7. místo v kategorii do 90 kg. Výprava byla vedena trenérem Lukášem Pilcem. Jednalo se o jedinou zahraniční výpravu české reprezentace v roce 2010. [6]

5.8 Rok 2011

V roce 2011 byla vyslána reprezentace pouze na jediný mezinárodní turnaj v Combat sambo, kdy v Moskvě se konalo 16. Mistrovství světa v Combat sambo, kde Lukáš Tureček obsadil skvělé 2. místo a Filip Kubančík 7. místo, vše pod vedením trenéra Lukáše Pilce. [10]

5.9 Rok 2012

V roce 2012 se česká výprava s panem Pilcem v pozici trenéra zúčastnila mezinárodního turnaje Champion Russia Kstovo v Combat sambo, kde obsadil Lukáš Tureček ve váhové kategorii do 82 kg 1. místo. [11]

5.10 Rok 2013

Koncem roku 2013 se reprezentace v novém mladistvém složení pod vedením trenéra Valetina Panfiliho zúčastnila Germaniády v německém Berlíně. Zde dosáhli čeští junioři velice slušného umístění, které by mohlo být opět po několika letech náznakem nástupu nadějně české špičky na mezinárodní scénu. Daniel Daneček obsadil 3. místo v kategorii do 68 kg, David Ponižil obsadil 3. místo v kategorii do 73 kg, Tomáš Hradečný 3. místo v kategorii + 78 kg, Marek Šilhavý 3. místo v kategorii do 70kg, Dušan Ondruh 3. místo v kategorii do 90kg, Jaroslav Černý vynikající 1. místo v kategorii do 73kg, Tomáš Jansa 2. místo v kategorii do 78kg a Jan Flach v kategorii +78 kg obsadil 1. místo. V prosinci roku 2013 se podařilo reprezentantovi Křížovi obsadit skvělé 5. místo na Mistrovství světa ve Sportovním a Combat sambo v Petrohradu. [10]

6. OSOBNOSTI SAMBO V ČESKÉ REPUBLICE

Z pohledu výrazných osobností sambo v České republice je třeba zmínit tři jména, která se prolínají historií tohoto sportu u nás. Jedná se o pana Ladislava Kohouta, zakladatele a hlavní osobnost Federace sambo České Republiky. Druhou výraznou postavou sambo je pan Lukáš Pilc, zakladatel a prezident Českého svazu Sambo, dále také zkušeného českého reprezentanta sambo a Combat sambo a třetí neméně podstatnou osobností je Danuše Zdeňková, česká reprezentantka v judo a sambo, která stála jako reprezentační trenérka u většiny úspěchů českých reprezentantek.

6.1 Ladislav Kohout

Prezident Federace Sambo České Republiky

Hlavní trenér reprezentace ČR

Mezinárodní rozhodčí Federace FIAS

Ladislav Kohout se narodil 4.8. 1951 v Liberci. Od útlého mládí navštěvoval tradiční judistickou školu v Liberci, která dosahuje již po desetiletí úspěchů na české judistické scéně. V Liberci nejdříve působil jako reprezentant klubu, později začal v klubu působit jako trenér. Kohout se vedle juda začal věnovat také sambo, se kterým se setkával na mezinárodních turnajích a které ho zaujalo. V roce 2004 zakládá Federaci Sambo České Republiky, kde se stává také prezidentem a hlavní postavou. Od začátku existence federace díky svým vazbám v libereckém i republikovém judu využívá služby mladých českých judistů na mezinárodních turnajích sambo a Combat sambo. Mladí judisté a především judistky dosáhli značných úspěchů na mezinárodní scéně, ale Kohout se nespokojil pouze s vedením federace a reprezentace, sám aktivně reprezentoval české sambo ve světě. V roce 2007 se mu na Světovém poháru sambo v Moskvě dostalo obrovské pocty, když byl požádán pořadatelem, aby dělal sparring partnera při rozcvičení generálovi Aslambekovi Aslachanovi, který je významnou osobou jak v ruské politice, tak v bezpečnostních složkách. Generál je také nejbližším poradcem prezidenta Putina, velkým příznivcem a propagátorem sambo. Tato pocta

svědčí o skutečnosti, že Ladislav Kohout je nejen významnou osobností českého sambo, ale také je známou osobou na mezinárodní úrovni tohoto sportu. [10]

Reprezentační úspěchy:

3. místo Mistrovství světa v sambo Masters, 2005, Praha, Česká Republika

3. místo Mistrovství světa v sambo Masters, 2007, Nea Mudiana, Řecko

5. místo Open Italia mužů, 2007, Milan, Itálie

Trenérské úspěchy:

4 x 3. místo reprezentantů, Mistrovství Evropy v sambo kadetů a juniorů, 2005, Sombor, Srbsko Černá hora

2 x 3. místo reprezentantů, 1 x 5. místo reprezentantů, Mistrovství světa v sambo kadetů a juniorů, 2005, Thessaloniki, Řecko

1 x 2. místo reprezentantů, 2 x 3. místo reprezentantů, Mistrovství světa v Combat sambo a policie, 2005, Praha, Česká Republika

1 x 3. místo reprezentantů, 1 x 5. místo reprezentantů, Mistrovství světa v sambo kadetů a juniorů, 2006, Moskva, Rusko

2 x 1. místo reprezentantů, 1 x 3. místo reprezentantů, Open Holand v sambo, 2007, Ommen, Holandsko

6.2 Lukáš Pilc

Prezident Českého svazu Sambo

Trenér reprezentace

Mnohonásobný reprezentant sambo a Combat sambo

Lukáš Pilc se narodil dne 5.3.1978 v Karviné. Zde se již v žákovském věku začal věnovat judu v místním úspěšném klubu TJ Baník Karviná. Nejprve reprezentoval klub na české klubové úrovni, později se díky výsledkům probjoval do

mládežnické reprezentace ČR. Právě na zahraničních turnajích a soustředěních se setkal se sambo. Tento sport ho natolik fascinoval, že v České republice po roce 2000 usiloval o založení Českého svazu Sambo. Dále spolupracoval se zakladatelem a dalším výrazným průkopníkem sambo v České republice, panem Ladislavem Kohoutem a později stál u sloučení federace a svazu sambo v ČR. Pilc reprezentoval ČR nejen v judu, ale po sloučení svazu a federace i v sambo. Později vedl také reprezentaci a po odloučení svazu a federace se věnuje jako prezident Českému svazu Sambo. Lukáš Pilc považuje za nejzásadnější vytvoření funkční struktury oddílů sambo po České republice, práci s mládeží a výchovu mladých sambistů již od nejmladších věkových kategorií. Lukáš Pilc v současnosti zastává funkci starosty města Milovice a podniká v oblasti bezpečnosti a ochrany osob a majetku. Je stále aktivním sportovcem s řadou mezinárodních cen, činitelem České svazu Sambo a trenérem mládeže a seniorů bojových sportů v Klubu Sport Dynamo Milovice. [6]

Reprezentační úspěchy:

- 7. místo MT seniorů, 2005, Minsk, Bělorusko
- 3. místo MT seniorů, 2005, Madrid, Španělsko
- 3. místo MT A. Aslachanova, 2005, Moskva, Rusko

Účast Mistrovství Evropy seniorů, 2005, Moskva, Rusko

Trenérské úspěchy:

1 x 2. místo reprezentantů, 1 x 3. místo reprezentantů, 2 x 5. místo reprezentantů MT v sambo kadetů a juniorů, 2005, Talin, Estonsko

1 x 1. místo reprezentantů, 2 x 2. místo reprezentantů, Mistrovství Evropské unie, 2005, Milovice, Česká republika

1 x 3. místo reprezentantů, 1 x 7. místo reprezentantů, Mistrovství světa v Combat sambo, 2010, Kyjev, Ukrajina

1 x 2. místo reprezentantů, 1 x 7. místo reprezentantů, Mistrovství světa v Combat sambo, 2011, Moskva, Rusko

6.3 Danuše Zdeňková

Judista roku 2003

Trenérka reprezentace

Mnohonásobná reprezentantka ČR v judo a sambo

Danuše Zdeňková se narodila 5.7. 1976, s judem začínala v PSK Hradec Králové, kde na přelomu tisíciletí vyrostla silná základna české judistické reprezentace. Zdeňková reprezentovala ČR na mezinárodní úrovni již od dorosteneckých kategorií do 63 kg. Byla pravidelnou účastnicí Mistrovství světa a Evropy v judu. Nejvyšší pocty dosáhla v roce 2003, kdy se v prestižní anketě Judista roku umístila na 1. místě. Díky kontaktu na Ladislava Kohouta měla možnost si vyzkoušet také sambo, ve kterém díky jeho podobě s judem své soupeřky pravidelně porážela. V roce 2004 se stala reprezentační trenérkou žen, kdy v této funkci byla po dobu dvou let. Pod jejím vedením dosáhly české reprezentantky nejlepších úspěchů v historii. Bylo to právě ženské sambo, které v té době zaznamenalo na mezinárodní úrovni největších úspěchů. Vedle funkce reprezentační trenérky Zdeňková také sama příkladně reprezentovala české sambo ve světě. [9]

Reprezentační úspěchy:

3. místo Mistrovství světa v sambo, 2004, Kišiněv, Moldávie

1. místo Mistrovství Evropy v sambo, 2005, Moskva, Rusko

Trenérské úspěchy:

1 x 3. místo reprezentantů, 2 x 7. místo reprezentantů, Mistrovství světa v sambo, 2004, Kišiněv, Moldávie

1 x 1. místo reprezentantů, 1 x 3. místo reprezentantů, 1 x 5. místo reprezentantů Mistrovství světa juniorů v sambo, 2004, Taškent, Uzbekistán

1 x 2. místo reprezentantů, 2 x 3. místo reprezentantů, Mistrovství Evropy v kurash, 2005, Thessaloniki, Řecko

3 x 1. místo reprezentantů, 3 x 2. místo reprezentantů, MT Open Holand v sambo, 2005, Ommen, Holandsko

1 x 2. místo reprezentantů, 1 x 3. místo reprezentantů, MT v sambo, 2005, Madrid, Španělsko

7. ZÁZNAM O ROZHOVORU S EXPERTY

Při mapování situace jsem vzhledem k nedostatku dostupných podkladů telefonicky kontaktoval některé osobnosti sambo v ČR. Dva z nich mi při osobním setkání poskytli velké množství cenných rad, poznatků a materiálů. S každým z nich jsem také sepsal krátký rozhovor, kde mi díky několika zásadních otázek přímo nastínili svůj pohled na sambo v České republice.

7.1 Rozhovor s Rudolfem Křížem

První rozhovor mi poskytl pan Rudolf Kříž, mnohonásobný český reprezentant v sambo a Combat sambo. [8]

Otázka č. 1

Jaké byly Vaše začátky u bojových sportů?

Odpověď Rudolfa Kříže

S bojovými sporty jsem začal ve věku šesti let, kdy jsem začal dělat u nás ve Znojmě judo.

Otázka č. 2

Kdy jste se poprvé setkal se sambo a kde to bylo?

Odpověď Rudolfa Kříže

Se sambo jsem se setkal poprvé v roce 2004 na policejním Mistrovství světa v Praze. Bylo to díky Lukáši Pilcovi, který mě k němu přivedl.

Otázka č. 3

Čím Vás tento sport oslovil?

Odpověď Rudolfa Kříže

Zaujal mě tím, že je velice podobný judu s tím rozdílem, že se v sambo na rozdíl od juda neměnily pravidla.

Otázka č. 4

Jaké byly vaše začátky v České republice v souvislosti s tímto sportem, kde jste trénoval?

Odpověď Rudolfa Kříže

Začátek byl v Praze na policejním Mistrovství světa, které jsem vyhrál. Trénoval jsem pod mým otcem Rudolfem Křížem, který mě vedl v judu a také v sambo.

Otázka č. 5

Jaké jsou Vaše největší úspěchy v sambo?

Odpověď Rudolfa Kříže

První místo na policejním MS 2004.

Otázka č. 6

Jaký je podle Vás rozdíl mezi českou úrovní tohoto sportu a úrovní v Rusku?

Odpověď Rudolfa Kříže

Rozdíl je obrovský. V Rusku si zakládají na sportu obecně a jsou schopni za obtížných podmínek vychovat opravdové zápasníky. V Rusku tímto sportem žijí všichni, i ti co netrénují.

Otázka č. 7

Koho považujete za přední osobnosti tohoto sportu u nás?

Odpověď Rudolfa Kříže

Jednoznačně Lukáš Pilc.

7.2 Rozhovor s Lukášem Pilcem

Rozhovor s prezidentem Českého svazu Sambo, dlouholetým reprezentantem ČR v sambo a Combat sambo a jednou z nejzásadnějších postav tohoto sportu u nás.
[6]

Otázka č. 1

Vaše začátky u bojových sportů?

Odpověď Lukáše Pilce

Začínal jsem v raném věku v karvinské judistické škole.

Otázka č. 2

Kdy jste se poprvé setkal se sambo a kde to bylo?

Odpověď Lukáše Pilce

Poprvé jsem se setkal s tímto sportem na soustředění v Rusku, kde jsem byl jako český reprezentant juda.

Otázka č. 3

Čím Vás tento sport oslovil?

Odpověď Lukáše Pilce

Sambo mě okouzlo svou komplexností, není tolik svázané pravidly jako judo. V době, kdy MMA nebylo v Evropě tolik známé jako dnes pro mě bylo sambo zcela novým směrem v bojových uměních.

Otázka č. 4

Jaké byly vaše začátky v ČR, kde tento sport před rokem 2000 neměl žádnou tradici?

Odpověď Lukáše Pilce

Začátky byly těžké, trénovali jsme s panem Panfilim, který je ortodoxním sambistou se zkušenostmi z Ruska.

Otázka č. 5

Co stálo u zrodu myšlenky založení svazu sambo v ČR a jaké jste měl představy a vize při jeho založení?

Odpověď Lukáše Pilce

Naše prvotní myšlenka byla sjednotit pár spřátelených oddílů, vytvořit klubové soutěže a rozšiřovat tento sport u nás v ČR.

Otázka č. 6

Jakým způsobem se odlišuje současná realita od vašich představ?

Odpověď Lukáše Pilce

Základna oddílů stále ještě není dostatečná, ale situace se zlepšuje. Jsem optimista.

Otázka č. 7

Jaké máte cíle a sny do budoucna?

Odpověď Lukáše Pilce

Vytvořit vhodné zázemí pro trénující mládež, silnou mládežnickou základnu a sehnat sponzory pro tento sport, kteří nás budou podporovat.

Otázka č.8

Koho považujete za osobnosti sambo v ČR?

Odpověď Lukáše Pilce

Určitě Valentina Panfiliho, Sašu Khrapaka a Lukáše Turečka.

8. HYPOTÉZA VÝVOJE SAMBO V ČR Z HLEDISKA BUDOUCNOSTI

Sambo zažilo v prvním desetiletí 21. století v České republice vzestup. Mnoho reprezentantů se začalo paralelně s judem také věnovat sambo a Combat sambo. Díky podobě těchto dvou sportů a dlouholeté tradici juda v ČR dosahovali po roce 2004 čeští sambisté úspěchů na světových turnajích. V České republice došlo ke vzniku Federace Sambo České Republiky a Českého svazu Sambo, tyto dvě organizace se spojily, následně se z důvodu odlišných názorů po několika letech opět rozdělily. V roce 2008 přišel úpadek tohoto sportu u nás. Odrostla medailová generace českých sambistů a nebyl zde nikdo, kdo by ji nahradil. V ČR do té doby nevznikla dostatečně silná základna oddílů, která by vychovala nové reprezentanty. Judisté se v touze za alternativním sportem začali věnovat stále více populárnímu MMA, ze západu dorazilo do ČR také BJJ a grappling. Soupeření mezi federací a svazem neumožnilo vznik dostatečně pevného zázemí pro tento sport. V roce 2012 se dostavily existenční problémy Federace Sambo České Republiky, ty se stále nepodařilo vyřešit. Český svaz Sambo v roce 2012 a 2013 opět obnovil svou aktivitu, byla opět vytvořena fungující reprezentace ČR, mládež i senioři dosáhli výsledků na evropské půdě.

V Milovicích vznikla kvalitní škola sambo, která vyučuje souběžně se sambo také judo, mládež se zde učí již od žákovských kategorií oba tyto sporty a právě mladí reprezentanti z milovického oddílu dosahují opět úspěchů v zahraničí. V ostatních oddílech v České republice se sambo vyučuje jako doplněk k podobným úpolovým sportům. Oddíly zabývající se pouze sambo v ČR v současné době nejsou. Prioritou svazu i federace by se mělo stát založení mládežnických škol na celém území republiky, práce s mládeží a možnost vytvoření republikových soutěží a lig, ve kterých by se mládež zdokonalovala a získávala turnajové zkušenosti. Formou medializace je třeba opět získat zájem dětí a mládeže o tento komplexní bojový sport.

Pokud se Českému svazu Sambo podaří vytvořit dostatečně širokou základnu oddílů, aby bylo možné vytvořit celorepublikovou strukturu turnajů a mistrovství, kde se budou mladí sambisté utkávat na soutěžní úrovni, bude v České republice opět možný vznik stabilně fungující reprezentace. Neméně důležitým faktorem pro vytvoření kvalitní a stabilní základny tohoto sportu u nás je medializace sambo a s tím spojené seznamování širší veřejnosti s tímto sportem. S medializací úzce souvisí

získávání sponzorů. Právě se ziskem sponzorů je spjat rozvoj materiální základny, pořizování nové výbavy a výstroje pro cvičence, zřizování nových a zkvalitňování stávajících výukových prostorů a také finančně náročné vzdělávání trenérů a instruktorů v zahraničí. V dnešní době z ekonomického hlediska většinu oddílů sponzorují jejich hlavní představitelé, kteří díky nadšení jsou ochotni udržet chod oddílu na vlastním kapitálu. Takový stav z dlouhodobého hlediska není možné udržet, zisk sponzorů je nezbytný.

Judo si v minulosti vybuodovalo v České republice velice silné postavení. S neustále se měnícími pravidly juda však upadá zájem veřejnosti o tento sport. Čím více je bojový sport svázán pravidly, která něco zakazují, tím méně se tento sport stává využitelným na sebeobraně úrovni. Právě z toho důvodu stále více lidí zabývajících se bojovými sporty hledá alternativní sporty, kterými by judo nahradili. Sambo je sportem, který má velké množství technik podobných technikám juda, navíc však využívá nejrůznějších úderů a kopů, díky kterým je komplexnějším bojovým sportem. Také je díky širokému portfoliu technik a úderových možností mnohem lépe využitelné v reálné sebeobraně. Úspěchy sambistů na celosvětově stále populárnější MMA scéně dokazují, že se jedná o komplexní bojový sport schopný obstát v celosvětové konkurenci obdobných sportů.

Budoucnost sambo v České republice je nyní v rukou Českého svazu Sambo a Federace Sambo České republiky, je jen na vedení těchto dvou organizací, zda se jim podaří dnes pro tento komplexní bojový sport ideální podmínky využít v maximální míře.

9. ZÁVĚR

V mé bakalářské práci jsem se zaměřil na zmapování historie a vývoje sambo nejen ve světě, ale především na území České republiky. Popisuji charakter sambo, jeho rozdělení a techniky tak, abych tento bojový sport přiblížil i laické veřejnosti. V první části práce jsem popsal vznik a vývoj tohoto systému, také s tím související historii a život zakladatele sambo profesora Oščepkova.

V další části jsem se zaměřil na organizace zaštiťující tento sport na území České republiky, vytvořil jsem seznam oddílů, kde tento sport vyučují, a osobností, které se tomuto sportu na území ČR věnovali a věnují. Informace o organizacích a oddílech jsem získával pohovorem s vybranými osobnostmi, kteří stáli v začátcích sambo v České republice. Dále jsem sepsal vývoj české reprezentace od data jejího založení po současnost, kdy jsem shromáždil veškeré zahraniční úspěchy českých reprezentantů v sambo. V poslední části jsem na základě pohovorů vytvořil hypotézu dalšího vývoje toho sportu u nás a dále jsem zmínil z mého pohledu zásadní problémy, se kterými se tento sport u nás potýká a navrhl možná řešení.

Práce je vytvořena tak, aby vytvořila komplexní dokument o historii sambo na území České republiky. Dále mohou práci využít představitelé federace a svazu sambo na svých internetových stránkách, kde se s historií tohoto sportu u nás mohou seznámit členové oddílu tak i laická veřejnost.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

Použitá literatura:

1. Weinman, W. Lexikon bojových sportů. 1.vyd. Praha: Naše vojsko, 2005. 157 s. ISBN 80-206-0613-0
2. Svoboda, Slavomír a kolektiv. Encyklopedie bojových umění a sportů. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2013. 313 s. ISBN 978-80-204-2852-3
3. Weinman, W. Lexikon bojových sportů od aikida k zenu, 3. vyd. Praha: Naše vojsko, 2010. 160 s. ISBN 978-80-206-1138-3
4. Draeger, D.F. Asijská bojová umění, 1. vyd. CAD Press, 1995. 200 s. ISBN 80-85349-40-X
5. Suvorov, V. Příběh sovětských speciálních sil, 1. vyd. Praha: Naše vojsko, 2007. 258 s. ISBN 802-06-089-31

Osobní rozhovory:

6. Pilc, L. Osobní rozhovory ze dnů 1. a 2. 2. 2014
7. Khrapak, A. Osobní rozhovor ze dne 16. 3. 2014
8. Kříž, R. Osobní rozhovor ze dne 28.1.2014
9. Šimáček, J. Osobní rozhovor ze dne 19.12.2013

Internetové zdroje:

10. <http://www.sambo-federace.ic.cz>
11. <http://www.czech-sambo.cz/cs/>
12. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Sambo>
13. <http://magazin.specialista.info/view.php?cisloclanku=2005090128>

14. <http://www.mmaliberec.cz/o-nas>
15. <http://www.hpmg.cz/kdo-jsme/>
16. <http://www.sambo-ostrava.cz/sambo/>
17. <http://www.mma-pdy.cz/>

RESUMÉ

V mé bakalářské se věnuji zmapování historie a vývoje sambo nejen ve světě, ale především na území České republiky. V první části práce popisuji charakter sambo, jeho rozdělení a techniky sambo, dále vznik a vývoj tohoto sportu v zemi původu. Další část popisuje organizace zaštiťující tento sport na území České republiky, jejich vzájemné vztahy, oddíly a osobnosti v České republice, které se tomuto sportu věnují. V práci je také popsán vývoj české reprezentace od data jejího založení po současnost. V poslední části je vytvořena hypotéza dalšího vývoje toho sportu u nás, jsou zde stanoveny zásadní problémy, se kterými se tento sport u nás potýká a návrh možných řešení.

Práce bude sloužit jako informační zdroj pro zájemce o tento sport. Na práci lze také pohlížet jako na první dokument o historii sambo na území České republiky.

ENGLISH VERSION

My bachelor thesis is focused on history and development of sambo not only in the world but mainly in the Czech Republic. The first part describes the ethos of sambo, distribution and techniques of sambo, further development of this sport in the country of origin. The next section describes the organizations of sport in the Czech Republic, their mutual relations, sections and personalities in the Czech Republic. The thesis also describes the development of Czech representation from founding dates to the present. The last part is made hypothesis further development of the sport in our country, there are set fundamental problems, which this sport in our country is facing and possible solutions for the future.

The work will serve as an information source for those, who are interested in this sport. Thesis is the first document about the history of sambo in the Czech Republic.